

Toimintaohjeet akuuttitilanteessa

Päihtynyt opiskelija – puutu näin:

1. Hanki työpari.
2. Ohjaa opiskelija rauhalliseen tilaan.
3. Selvitä tilanne keskustelemalla.
4. Arvioi vointi: tarvitseeko 112?
5. Ilmoita koulutuspäällikölle ja omaopettajalle.
6. Konsultoi opiskeluhuoltoa.
7. Varmista yli 18-vuotiaan opiskelijan turvallinen poistuminen.
8. Ota yhteys alaikäisen opiskelijan huoltajaan ja tee lastensuojeluilmoitus.
9. Sovi jatkotoimenpiteet työparin ja koulutuspäällikön kanssa.

Ammatillinen koulutus

Päihtynyt opiskelija – puuttuminen ja selvittäminen

Jos epäilet tai havaitset opiskelijan olevan päihtynyt, tai joku (opiskelija, siivooja jne.) tulee kertomaan epäilystään/havainnostaan, puutu ja selvitä heti!

Hanki työpari

Toinen henkilökuntaan kuuluva on velvollinen auttamaan tilanteessa.

Keskeytä päihtyneen opiskelijan koulupäivä

- Ilmoita kouluspäällikölle ja omaopettajalle.
- Kouluspäällikkö päättää, voiko opiskelija jatkaa opiskelua kyseisenä päivänä.
- Kouluspäällikkö voi määrätä huumausainetestaukseen, jos testauksen edellytykset täyttyvät (§84 laki ammatillisesta koulutuksesta).
- Ota yhteys alaikäisen opiskelijan huoltajaan. Sovi huoltajan kanssa, tuleeko huoltaja hakemaan vai lähteekö opiskelija huoltajan luvalla kotiin.
- Tee alaikäisestä opiskelijasta lastensuojeluilmoitus.
- Varmista täysi-ikäisen opiskelijan turvallinen poistuminen oppilaitoksesta.

Jatkotapaamisessa

- Kouluspäällikkö käy läpi tapahtuneen tilanteen ja kysyy opiskelijan päihteidenkäytöstä.
- Kouluspäällikkö ilmoittaa turvaamistoimenpiteistä ja kurinpitotoimista.
- Keskustelkaa opiskelijalle tarjottavasta tuesta.

Jos opiskelija ei myönnä päihteidenkäyttöä:

- Kouluspäällikkö voi määrätä huumausainetestaukseen, jos testauksen edellytykset täyttyvät (§84 laki ammatillisesta koulutuksesta).
- Jos opiskelija tai alaikäisen huoltaja kieltäytyy testistä, rehtori voi päättää kirjallisen varoituksen antamisesta opiskelijalle.

Ohjaa opiskelija rauhalliseen tilaan

- Selvitä tilanne keskustelemalla.
- Tee tilannearvio. Konsultoi tarvittaessa opiskeluhuoltoa.
- Kerro opiskelijalle päihde-epäilystä.
- Selvitä mistä opiskelijan poikkeava käytös johtuu.
- Kysy onko käyttänyt päihteitä, jos on, niin mitä.
- Arvioi opiskelijan vointi: tarvitseeko soittaa 112?
- Totea työturvallisuusriskit.
- Muistuta oppilaitoksen päihteettömyydestä ja viittaa järjestyssääntöihin.

Jatkotoimenpiteet

- Kirjaa omiin muistiinpanoihin työparin kanssa kaikki tapahtunut heti väliintulon jälkeen.
- Toimita tiedot kouluspäällikölle ja sopikaa jatkotapaaminen.
- Tapaamiseen kutsutaan: opiskelija, alaikäisen opiskelijan huoltaja, opettaja, tarvittaessa opiskeluhuollon edustaja, muu opiskelijan toivoma aikuinen.
- Sovi yhteistyöstä opiskeluhuollon kanssa.
- Kouluspäällikkö voi evätä opiskelijan osallistumisen opetukseen enintään kolmen työpäivän ajaksi.

Huomio!

- Jos opiskelija opiskelee SORA-lain alaista tutkintoa, selvitä tapaamiseen mennessä SORA-lakia koskeva ohjeistus ammatillisessa koulutuksessa.

Toimintaohjeet akuuttitilanteessa

Kiusaamis- tai häirintätilanne – puutu näin:

1. Pysäytä ja selvitä tilanne; kysy mitä tapahtui.
2. Kuule osallisia yksitellen.
3. Ilmoita koulutuspäällikölle ja omaopettajalle.
4. Konsultoi opiskeluhuoltoa.
5. Ota yhteys alaikäisten osallisten huoltajiin.
6. Arvioi tarvitseeko tilanne lisäselvittelyä ja sovi selvittämiskeskusteluista.

Ammatillinen koulutus

Kiusaaminen ja häirintä – puuttuminen ja selvittäminen

Vastuullasi on puuttua kaikkeen havaittuun ja tietoon tulleeseen kiusaamiseen ja häirintään.

Puutu ja kartoita tilanne

- Jos olet saanut tietää kiusaamisesta tai häirinnästä, tehtäväsi on puuttua ja kartoittaa tilanne. Tarvittaessa pyydä mukaan muita henkilökunnan jäseniä.
- Tee kartoitus rauhallisessa tilassa ja kuule osallisia yksitellen. Selvitä, mitä on tapahtunut.
- Ilmoita tapahtuneesta koulutuspäällikölle.
- Ilmoita tapahtuneesta omaopettajalle, sovi toimintatavoista ja työnjaosta.
- Konsultoi opiskeluhoiltoa tuen ja toimenpiteiden arvioinnissa.
- Ota yhteys alaikäisten opiskelijoiden huoltajiin (kiusattu/kiusaaja).

Valitkaa vastuuhenkilö

Vastuuhenkilö

- vastaa selvittelyprosessista
- kutsuu tapaamisiin tilanteen kannalta keskeiset henkilöt
- huolehtii sopimusten, seuraamusten ja tapaamisten kirjaamisesta
- huolehtii asianosaisten tiedottamisesta
- ottaa yhteyden tarvittaviin viranomaisiin.

Järjestä selvittämiskeskustelut

- Järjestä selvittämiskeskustelut kiusatun, kiusaajien ja muiden keskeisten toimijoiden kesken.
- Konsultoi opiskeluhoiltoa ja sovi tarvittaessa yhteistyöstä.
- Toimi kiusatun näkökulma ja toiveet edellä.
- Varmista, että kaikilla osapuolilla on turvallinen olo ja mahdollisuus ilmaista näkemyksensä.
- Keskustele tapahtumista ja niiden vaikutuksista erityisesti kiusatun elämään.
- Keskustele sekä kiusatun että kiusaajien huoltajien kanssa (alikäiset opiskelijat), puhelimitse tai kasvotusten.
- Sovi tarvittavista tukitoimenpiteistä ja tilanteen seurannasta kaikille osapuolille.
- Varmista, että kiusattu saa tarvitsemansa tuen, on tyytyväinen sopimukseen ja hänen turvallisuuden tunteensa vahvistuu.
- Kirjaa keskustelut Wilman kiusaamis-, häirintä-, ja väkivaltatilanteiden selvittelylomakkeelle.
- Kannusta alikäisten osallisten huoltajia olemaan yhteydessä oppilaitokseen, jos kiusaaminen jatkuu tai tilanne jollakin tavalla muuttuu.

Sovi seurantatapaaminen

- Nimetty vastuuhenkilö vastaa tilanteen seurannasta.
- Sovi seurantatapaamiset toimenpiteiden ja seuraamuksista sopimisen yhteydessä.
- Seurannan tulee jatkua niin pitkään, että osapuolet katsovat kiusaamisen päättyneen ja kiusaamisen lopullisesti käsitellyksi.

Mahdolliset jatkotoimenpiteet

- Jos seurantatapaamisessa todetaan, että tilanne jatkuu sovitusta toimenpiteistä huolimatta, voi olla tarpeellista kutsua ulkopuolinen ja puolueeton konfliktien selvittämisen ammattilainen.

Vastuuhenkilö sopii tapaamisen, johon kutsutaan:

- osalliset opiskelijat
- heidän huoltajansa (alikäiset)
- asiaa käsitelleet opettajat
- opiskeluhoillon työntekijä
- koulutuspäällikkö
- mahdollisesti ulkopuolinen sovittelija, esim. Helsingin kaupungin sovittelutoiminta TAI Aseman lasten katusovittelu
- Ankkuri-toiminta TAI Aseman lasten KO

- Yksityiskohtaiset toimintaohjeet on kuvattu Stadin ammatti- ja aikuisopiston opiskelijoiden hyvinvointia tukevissa suunnitelmissa.

Toimintaohjeet akuuttitilanteessa

Väkivaltatilanne – puutu näin:

1. Hanki työpari ja pysy rauhallisena.
2. Turvaa itsesi ja muut ympärillä olevat.
3. Pyydä paikalle vartija tai soita poliisi 112.
4. Soita tarvittaessa ambulanssi 112.
5. Ilmoita koulutuspäällikölle.
6. Ota yhteys alaikäisten osallisten huoltajiin.
7. Konsultoi lastensuojelua.
8. Tilanteen jälkeen selvitä tapahtunut ja sovi jatkotoimenpiteet.

Ammatillinen koulutus

Väkivaltatilanne Stadin AO:ssa – puuttuminen ja tilanteen purku

Puutu väkivaltatilanteeseen

- Hanki työpari ja pysy rauhallisena ja riittävällä etäisyydellä henkilöstä.
- Turvaa itsesi ja muut ympärillä olevat henkilöt.
- Pyydä paikalle vartija tai soita poliisi 112.
- Soita tarvittaessa ambulanssi 112.
- Muistuta järjestyssäännöistä, kehoita rauhoittumaan tai poistumaan.
- Ilmoita koulutuspäällikölle. Koulutuspäällikkö kutsuu tarvittaessa koolle kriisiryhmän.

Väkivaltatilanteen rauhoituttua selvitä tilanne

- Selvitä työparin kanssa heti tapahtunut ja sitä edeltäneet tapahtumat. Kysy mitä tapahtui ja kuuntele kaikkia osapuolia, älä olet!
- Selvitä osalliset ja silminnäkijät. Kirjaa itsellesi nämä ylös, esimerkiksi omaan muistioon.
- Ota yhteys alaikäisten osallisten huoltajiin ja konsultoi (anonymisti) lastensuojelua.
- Ilmoita tapahtuneesta osallisten omaopettajille ja varmista, että koulutuspäällikkö on tietoinen tapahtuneesta.

Selvitä jatkotoimenpiteet sekä seuraukset ja kirjaa tapahtumat

- Sovi osallisten kanssa erilliset tapaamiset, konsultoi tarvittaessa opiskeluhoitoa tai kutsu luvan saadessasi opiskeluhoito mukaan selvittelyyn.
- Kampusrehtori/koulutuspäällikkö arvioi ja määrää mahdolliset turvaamistoimenpiteet ja kurinpitotoimet.
- Arvioi tarvitseeko opetusryhmä tukea väkivaltatilanteen vuoksi. Opiskeluhoito auttaa tarvittaessa.
- Kirjaa tilanteesta sovitut asiat Wilman kiusaamis-, häirintä-, ja väkivaltatilanteiden selvittelylomakkeelle.
- Jos väkivallan uhka on kohdistunut työntekijään, tee työsuojelupakkiin ilmoitus.

Sovi tarvittavat seurantatapaamiset

- Sovi seurantatapaaminen jo tilanteen selvittämisen aikana.
- Seuraa tilannetta osallisten kanssa uudelleen sovitun ajan kuluessa.